

JAARVERSLAG
FBE Fryslân
2023

28 december 2024

Inhoud

1.	Algemeen.....	3
1.1	Bestuur	3
1.2	Financiering	3
1.3	Werkgebied	3
2	Advisering.....	4
2.1	Evaluatie Guozzenoanpak en opstellen nieuw ganzenbeleid	4
3	Vertaling van beleid in beheer	4
3.1	Faunabeheerplannen	4
3.2	Schadedossier.....	4
4	Tellingen	5
5	Jacht.....	5
5.1	Afschot.....	5
6	Beheer	6
6.1	Damhert.....	6
6.2	Ree.....	6
6.3	Predatie	6
7	Schadebestrijding	7
7.1	Vrijstellingen, ontheffingen en opdrachten	7
7.2	Landelijk vrijgestelde soorten	7
7.3	(Winter)ganzen.....	8
7.4	Afschot en behandelde eieren	8
7.5	Beperkingen.....	8
	Bijlage 1 Afschot.....	9
	Bijlage 2 Legselbeperking	12

1. Algemeen

1.1 Bestuur

Het bestuur van de Stichting Faunabeheereenheid Fryslân (FBE) bestond in 2023 uit D. (Dirk) Rota namens de terreinbeherende organisaties, H.H. (Henk) de Bruin namens de jagersverenigingen, R. (Reinhart) van Norel namens het Friesch Particulier Grondbezit, H. (Hans) Kroodsma namens het Kollektivenberied Fryslân als vertegenwoordiger van maatschappelijke organisaties, P.T. (Philip) Kramer namens de landbouworganisaties, en C.T. Schokker-Strampel als onafhankelijk voorzitter.

Naast de vaste invulling heeft de FBE een 'vrije stoel' om, afhankelijk van de agenda, gebruikt te maken van kennis bij overige partijen en te zorgen dat alle geluiden gehoord worden. Hiervan is in 2023 geen gebruik gemaakt. Als waarnemers namens de Provincie waren G. (Gerben) Mensink en F. (Fokke) Wagenaar bij de bestuursvergaderingen aanwezig. Het bestuur heeft in 2023 zes keer vergaderd. Bestuursvergaderingen waren op 14 februari, 11 mei, 21 juli, 7 september, 19 oktober en 21 december 2023.

Het secretariaat is ingevuld door P.O. (Peter) de Vries als secretaris en door R.F. (Robbert) de Vries als medewerker predatiebeheer en M. (Miranda) Lammerts als medewerker voor website en algemene ondersteuning. Het penningmeesterschap werd ingevuld door J. (Jules) Jansen van Deelstra-Jansen administratie en advies.

1.2 Financiering

De FBE is in 2023 volledig gefinancierd door de provincie Fryslân. De bestuursleden ontvangen een vacatiegeld, het secretariaat is uitbesteed aan HouVast te Langezwaag. Voor het gebruik van het Fauna Registratie Systeem (FRS) gelden jaarlijkse licentiekosten. Voor de periode 2021-2023 was een jaarlijkse boekjaarsubsidie beschikbaar van maximaal € 300.000, geïndexeerd op € 918.744. Van het beschikbare budget is in 2023 € 330.898 daadwerkelijk besteed. De verantwoording van kosten heeft plaatsgevonden in het separate financiële rapport.

1.3 Werkgebied

In Fryslân is er één faunabeheereenheid waarvan het werkgebied de gehele provincie omvat. In 2023 waren er in Fryslân 27 wildbeheereenheden (wbe's) actief. Het bebouwde gebied van Heerenveen, Lemmer en Leeuwarden zijn niet bij een wbe ingedeeld. De Vliegbasis Leeuwarden vormt een afzonderlijke wbe. De wbe's zijn in 2023 opnieuw een onmisbare schakel gebleken in het faunabeheer in de provincie Fryslân. De wbe's en hun secretarissen, reewildcommissies en telcoördinatoren zijn goed op de hoogte wat er in hun werkgebied speelt, en vormen daardoor een belangrijke informatiebron voor de FBE. Tegelijkertijd fungeren zij als klankbord voor de uitvoerbaarheid van maatregelen en vervullen zij een belangrijke rol in de communicatie naar jacht(akte)houders.

2 Advisering

2.1 Evaluatie Guozzenoanpak en opstellen nieuw ganzenbeleid

Eind 2022 is een regiegroep gestart om te komen tot nieuw ganzenbeleid, met deelname van de provincie, landbouwpartijen en terreinbeheerders. De FBE was betrokken via de klankbordgroep. Op 23 juni 2023 heeft de FBE haar visie gedeeld op de rol in het ganzenbeheer 2024–2028, met voorstellen voor een schadedossier en een coördinerende rol in gebiedsgericht beheer. Hiervoor zijn aanpassingen in de Beleidsregel en de (Omgevings)verordening nodig, evenals een aanspreekpunt voor de uitvoering. Op 7 november bracht de FBE advies uit over de uitvoerbaarheid van het eindrapport van de regiegroep, waarin zij vier aandachtspunten benoemde: ontwikkeling van het huidige beleid, vereenvoudiging van uitvoering, en inrichting van gebiedsgericht beheer voor stand- en trekganzen. De FBE adviseert om dit gefaseerd en met pilots vorm te geven.

3 Vertaling van beleid in beheer

3.1 Faunabeheerplannen

Winterganzen

Het Faunabeheerplan Winterganzen 2023 is op 29 november 2022 vastgesteld. Omdat het plan een looptijd van één jaar had, werd in 2023 gewerkt aan een vervolg binnen het nieuwe ganzenbeleid. Aangezien dit nog niet gereed was, is het plan op 12 december 2023 met twee jaar verlengd.

Damhert Lauwersmeer

Na consultatie van jachttakehouders in november 2023 is het Faunabeheerplan Damhert Lauwersmeer vastgesteld door FBE Groningen op 14 december en door FBE Fryslân op 21 december 2023. Het plan is op 28 december 2023 ter goedkeuring aan beide provincies aangeboden.

3.2 Schadedossier

In februari 2023 is met NatuurNetwerk overleg gevoerd over technische aanpassingen in SRS, zodat ook andere maatregelen dan ‘verjagen met ondersteunend afschot’ kunnen worden gemeld. Deze pilot is bedoeld voor FBE Fryslân. Naast het vastleggen van aanvullende informatie over landbouwschade, beoogt de aanpassing ook een eenvoudigere registratie door koppeling met RVO en automatische verwerking van de juridische grondslag.

4 Tellingen

Tijdens de totstandkoming van het Faunabeheerplan Jacht 2022–2026 werd duidelijk dat de wildtellingen verbetering behoeften. In 2022 is ingezet op volledige en verbeterde registratie in FRS; in 2023 lag de nadruk op een betere schatting van soortdichtheden per biotoop. Telgebieden zijn aangepast voor herkenbaarheid in het veld en uitvoerbaarheid binnen 1,5 uur. Ook zijn telsoorten herverdeeld over steekproef- en oppervlakte-dekkende tellingen, met de mogelijkheid tot warmtebeeldtellingen. Op 4 februari 2023 vond een instructiedag plaats met brede deelname vanuit de WBE's. De voorjaarstellingen op 1 april 2023 leverden 250 bruikbare telgebieden op. Vanuit het veld kwamen suggesties om vaker te tellen en roekenkolonies te inventariseren. Ondertussen werd rekening gehouden met het landelijke protocol dat door de KNJV en CBS wordt ontwikkeld.

5 Jacht

5.1 Afschot

De afschotcijfers onder 'jacht' in 2023 zijn per WBE opgenomen in tabel 1.1 van bijlage 1. Het afschot is niet gelimiteerd en valt onder de verantwoordelijkheid van de jachthouder. Het afschot van de haas is terug op het niveau van vóór 2020. Voor konijn en houtduif zijn alleen jachtcijfers opgenomen, aangezien landelijke vrijstelling sinds 2022 niet meer van toepassing is. In 2023 was de jacht op konijn niet geopend. Met name op Ameland leidde dit, in combinatie met het vervallen van de vrijstelling, tot meldingen van graafschade aan dijken, paden en bebouwing.

Tabel 5.1.1: Afschot van jachtsoorten (kleinwild) in 2023 ten opzichte van voorgaande jaren

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Fazant	190	243	250	111	178	491
Haas	5.668	6.566	3.862	3.666	6.262	6.866
Houtduif*	1.147	983	782	599	383	379
Konijn*	594	565	579	261	104	1
Wilde Eend	10.669	9.747	7.118	5.886	7.170	8.382

*Houtduif en konijn zijn wildsoorten die (in eerdere jaren) ook onder landelijke vrijstelling vielen. De afschotcijfers zoals gepubliceerd in de jaarverslagen van 2021 en eerder hadden betrekking op beide categorieën. Voor de betreffende jaren kunnen in andere publicaties andere cijfers in omloop zijn doordat soms gerefereerd wordt aan kalenderjaren (zoals hier), maar soms ook aan jachtseizoenen die lopen van 1 april tot 31 maart.

6 Beheer

6.1 Damhert

De voorjaarsstelling van het damhert toonde in 2023 een groei van 459 naar 777 dieren (minimum number alive (MNA) 2014), waarvan circa 200 in het Friese deel van het Lauwersmeergebied en circa 50 nabij Dokkum-Rinsumageast. De grootste populatie bevindt zich bij Oranjewoud-Katlijk, met verbindingen naar aangrenzende gebieden in Zuidoost-Friesland. De telling vond op 25 maart gelijktijdig plaats met de reetelling; in het Lauwersmeergebied werd een drone ingezet. In Oranjewoud-Katlijk is sprake van toenemende meldingen van overlast en schade; hier vonden 39 van de 51 aanrijdingen plaats. In Dokkum-Rinsumageast waren 9 aanrijdingen. In het derde kwartaal van 2023 is gestart met een faunabeheerplan voor het Lauwersmeergebied, onder regie van FBE Groningen. Het plan is vastgesteld door FBE Groningen op 14 december en door FBE Fryslân op 21 december 2023.

6.2 Ree

De voorjaarsstelling van het ree bedroeg in 2023 7.243 dieren (op basis van minimum number alive (MNA) 2014), met een lichte stijging sinds 2018 en een gemiddelde van 7.033. In dat jaar werden 686 aanrijdingen geregistreerd (9,5% van de voorjaarstand) en 1.098 dieren geschoten (circa 15%). Sinds augustus 2023 is een verbeterd meldingsformulier beschikbaar op de website, waarmee gegevens betrouwbaarder worden verwerkt. Ook wordt de bron van meldingen geregistreerd om de gegevensreeks consistent te houden. Naar aanleiding van meldingen over verdrinkingen bij vernieuwde walbeschoeiingen is in overleg met het Wetterskip de werkwijze aangepast. Bemiddeling over zonering tussen WBE Terschelling en SBB heeft niet geleid tot een akkoord.

Tabel 5.2.1: Aantal geregistreerde aanrijdingen met reeën naar rechtstreekse melding in FRS en aangeleverd via PWS, RWS en website

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
FRS	520	672	505	542	446	462
PWS	-	64	73	73	86	53
RWS	109	48	183	139	133	153
Website	-	-	-	10	4	18
Totaal	629	784	761	764	669	686

6.3 Predatie

Vos

In 2023 zijn machtigingen voor afschot bij nacht verleend op basis van twee ontheffingen: de ontheffing Vos met kunstlicht 2021–2023 (t/m juni) en de nieuwe Vos met kunstlicht 2023–2026 (vanaf december, afgegeven op 23 november). Machtigingen worden uitsluitend verleend aan jachtaktehouders die zijn voorgedragen door collectieven in overleg met de WBE's, en zijn alleen geldig binnen de eigen weidevogelkansgebieden.

Steenmarter

Machtigingen voor het vangen en doden van steenmarters zijn in 2023 uitgegeven op basis van de ontheffing Vangkooi steenmarter 2023–2026. Het gebruik is toegestaan in aangewezen weidevogelclusters van 1 december t/m 30 juni, volgens een protocol waarbij dieren snel moeten worden gedood of vrijgelaten.

Wasbeerhond

Voor de wasbeerhond geldt een provinciale aanwijzing voor afschot overdag. Per 1 december 2023 is een aanvullende opdracht verleend waarmee ook afschot bij nacht (met nachtzicht) en vangen met kastval mogelijk is. Hiervoor zijn afzonderlijke machtigingen nodig.

Registratie

De registratie van vangmiddelen en vangsten verloopt goed, maar het systeem is complex door verschillende voorwaarden per soort, methode, locatie, uitvoerder en periode. De FBE pleit voor meer uniformiteit en afstemming tussen de regelingen, in plaats van verdere technische uitbreiding van het registratiesysteem.

Rapportage nachtwoarnemingen

Op 12 december 2023 heeft de FBE het rapport Stand van de vos en andere predatoren van weidevogels in Fryslân 2016–2023 gepubliceerd. Nachtwoarnemingen zijn hierin verwerkt via een (semi-)automatisch systeem dat foutgevoeligheid vermindert en data inzichtelijk maakt via 'heat maps'. Hiermee kan per weidevogelcluster de predatiedruk worden ingeschat, wat waardevol is voor de evaluatie van legsel- en kuikenresultaten.

7 Schadebestrijding

7.1 Vrijstellingen, ontheffingen en opdrachten

Schadebestrijding heeft in 2023 in Fryslân plaatsgevonden op basis van de volgende vrijstellingen, ontheffingen en opdrachten:

- Landelijke vrijstelling
- Vrijstelling Winterganzen op basis van Provinciale Verordening
- Ontheffing Koppelvormende ganzen 2020-2024
- Ontheffing Overzomerende grauwe gans 2018-2023
- Vos met kunstlicht 2021-2023
- Opdracht wasbeerhond bij nacht
- Ontheffing Vangkooi steenmarter
- Provinciale Opdrachten voor nulstand, exoten en verwilderde soorten

7.2 Landelijk vrijgestelde soorten

Per 2023 is ook voor landelijk vrijgestelde soorten bij dreigende schade op kwetsbaar gewas het nemen van preventieve maatregelen én een schademelding verplicht, gelijk aan provinciaal vrijgestelde soorten. Omdat voor sommige soorten onvoldoende onderbouwing beschikbaar is, wordt het ontbreken van een schadedossier gemist; voorjaarsstellingen geven wel inzicht in aantallen. In Fryslân was in 2023 geen faunabeheerplan voor landelijk vrijgestelde soorten, waardoor schadebestrijding op Canadese gans, houtduif, kauw en konijn niet mogelijk was. Alleen vos en zwarte kraai vielen onder het faunabeheerplan predatie. Samenwerking met andere provincies blijkt lastig vanwege verschillen in schadetypen en soortvoorkomen. Op 31 mei 2023 verzocht de FBE de provincie om de tegemoetkomingsregeling ook voor deze soorten open te stellen. Op 26 juni is bevestigd dat dit geldt voor Canadese gans, houtduif, konijn en zwarte kraai, maar niet voor kauw.

7.3 (Winter)ganzen

In 2023 vond bestrijding van schade door trekganzen plaats op basis van het Faunabeheerplan Winterganzen 2023, met dezelfde voorwaarden als voorgaande jaren. In september werd verlenging van het plan met twee jaar aangevraagd, omdat er nog geen nieuw ganzenbeleid was vastgesteld. De verlenging is verleend op 12 december 2023. Tevens werd een opdracht aangevraagd voor legselreductie en afschot van grauwe ganzen vanaf april 2024 ter bestrijding van zomerschade.

Begin november 2023 werd geconstateerd dat het afschotmaximum voor kolgans in seizoen 2022–2023 was overschreden met bijna 2.500 exemplaren. De provincie is hierover op 6 november geïnformeerd. De overschrijding werd deels veroorzaakt doordat eerdere beperkingen rond vogelgriep in februari 2023 waren vervallen, wat leidde tot een toename in afschot. Naar aanleiding hiervan is de afschotcontrole aangescherpt: afschotcijfers worden wekelijks gedeeld met de provincie, op de website gepubliceerd en uitvoerders zijn geïnformeerd over het ondersteunende karakter van afschot.

7.4 Afschot en behandelde eieren

Afschot en behandelde eieren in 2023 zijn vermeld in de bijlagen 1 en 2.

Bijlage 1: Afschot

Tabel 1.1: Afschot naar soort en juridische grondslag

Tabel 1.2: Afschot kleinwild naar wildbeheereenheid (jacht)

Tabel 1.3: Afschot grofwild

Tabel 1.4: Afschot ganzen en zwanen naar wildbeheereenheid

Tabel 1.5: Afschot kraaiachtigen en vos naar wildbeheereenheid

Tabel 1.6: Afschot exoten en verwilderde soorten (opdracht)

Bijlage 2: Legselbeperking

Tabel 2.1: Behandelde eieren naar soort en juridische grondslag

Tabel 2.2: Behandelde eieren naar soort, organisatie en gebied

7.5 Beperkingen

Vogelgriep

In 2023 werd in Fryslân één geval van vogelgriep vastgesteld, bij een pluimveebedrijf waar 57.000 leghennen zijn geruimd. Vanaf 25 januari gold een bejaagverbod in een straal van 10 km. Op 8 februari maakte de Minister bekend dat bij nieuwe gevallen niet langer standaard een bejaagverbod wordt ingesteld. De beperking rond dit pluimveebedrijf is daarop opgeheven.

Bijlage 1 Afschot

Tabel 1.1: Afschot naar soort en juridische grondslag 2023. GM: grofwild machtiging; AM: algemene machtiging; GGM: gebiedsgebonden machtiging; PM: perceelsgebonden machtiging.

	Jacht	Ontheffing				Vrijstelling		Opdracht	Totaal
		GM	AM	GGM	PM	Land.	Prov.		
Fazant	491								491
Haas	6.866								6.866
Houtduif	379								379
Wilde Eend	8.382								8.382
Damhert		-							-
Ree		1.098							1.098
Boerengans								108	108
Brandgans			1				13.710		13.711
Grauwe gans			19.915	165	3.113		12.208		35.401
Kolgans			4				28.292		28.296
Nijlgans								939	939
Kat (verwilderd)								328	328
Steenmarter				150					150
Vos				382		725			1.107
Wasbeerhond								16	16
Zwarte kraai						5.247			5.247
Duif (verwilderd)								4	4

Tabel 1.2: Afschot kleinwild 2023 (jacht)

	Fazant	Haas	Houtduif	Konijn	Wilde eend
Aengwirden-Schoterland	-	24	14		163
Ameland	286	264	-		197
Beneden de Linde	6	44	15		49
De Alde Slachte	-	397	15		430
De Dongeradielen	26	442	37		524
De Lauwers	48	557	26		533
De Lytse Súdwesthoeke	2	311	2		900
De Marne	7	341	4		543
De Marren	18	213	16		564
De Middelsee	-	647	15		517
De Veenpolders	7	165	1		277
Gaasterlân e.o.	1	105	1		114
It Bûtenfjild	17	273	20		187
Kuinder en Linde	-	71	4		64
Midden-Ooststellingwerf	3	8	8		23
Midden-Opsterland	-	50	-		62
Om de Terpen	24	372	13		688
Schiermonnikoog	-	-	-		4
Skarsterlân e.o.	-	535	5		627
Smallingerland	3	82	24		95
Terschelling	7	267	-		17
Tsjonger en Ald Djip	6	46	22		176
Tusken Waed en Stêd	27	1285	92		1112
Tytsjerksteradiel-Súd	1	112	3		98
Utingeradeel	-	236	37		344
Zuidoosthoeke	2	19	5		74
	491	6.866	379	p.m.	8.382

Tabel 1.3: Afschot grofwild 2023

WBE	Damhert	Ree
Aengwirden-Schoterland	-	79
Ameland	-	64
Beneden de Linde	-	67
De Alde Slachte	-	3
De Dongeradielen	-	8
De Lauwers	-	79
De Lytse Súdwesthoeke	-	37
De Marne	-	5
De Marren	-	25
De Middelsee	-	11
De Veenpolders	-	37
Gaasterlân e.o.	-	50
It Bûtenfjild	-	8
Kuinder en Linde	-	92
Midden-Ooststellingwerf	-	45
Midden-Opsterland	-	113
Om de Terpen	-	14
Skarsterlân e.o.	-	85
Smallingerland	-	60
Tsjonger en Ald Djip	-	68
Tusken Waed en Stêd	-	37
Tytsjerksteradiel-Súd	-	18
Utingeradeel	-	65
Zuidoosthoek	-	28
<i>Fryslân</i>	-	<i>1.098</i>

Tabel 1.4: Afschot ganzen en zwanen 2023

	Brandgans	Canadese gans	Grauwe gans	Kolgans	Knobbelzwaan
Aengwirden-Schoterland	1		189	49	
Ameland	4		1200	-	
Beneden de Linde	1		317	184	
De Alde Slachte	25		286	266	
De Dongeradielen	1408		752	195	
De Lauwers	1036		1835	1342	
De Lytse Súdwesthoeke	4237		3762	4726	
De Marne	545		443	708	
De Marren	1405		5429	3418	
De Middelsee	550		3903	3330	
De Veenpolders	1		611	361	
Gaasterlân e.o.	1006		1394	1517	
It Bûtenfjild	134		1296	500	
Kuinder en Linde	13		341	235	
Midden-Ooststellingwerf	-		2	8	
Midden-Opsterland	105		246	337	
Om de Terpen	274		632	165	
Schiermonnikoog	-		173	-	
Skarsterlân e.o.	925		3617	4871	
Smallingerland	508		2072	1790	
Terschelling	98		661	21	
Tsjonger en Ald Djip	-		60	14	
Tusken Waed en Stêd	148		361	78	
Tytsjerksteradiel-Súd	285		1564	959	
Utingeradeel	1002		4148	3174	
Zuidoosthoek	-		107	48	
<i>Fryslân</i>	<i>13.711</i>	<i>p.m.</i>	<i>35.401</i>	<i>28.296</i>	<i>p.m.</i>

Tabel 1.5: Afschot kraaiachtigen, vos en steenmarter 2023

WBE	Steenmarter	Wasbeer- hond	Zwarte kraai	Vos	
				vrijstelling	onthefving
Aengwirden-Schoterland	-	-	88	56	2
Ameland	-	-	63	-	-
Beneden de Linde	-	-	59	177	-
De Alde Slachte	9	-	260	-	0
De Dongeradielen	11	-	357	14	1
De Lauwers	21	-	294	41	17
De Lytse Súdwesthoeke	4	3	453	11	27
De Marne	3	-	239	-	2
De Marren	2	1	259	15	25
De Middelsee	10	-	160	2	35
De Veenpolders	-	1	258	16	35
Gaasterlân e.o.	-	2	681	36	29
It Bûtenfjild	20	-	143	5	7
Kuinder en Linde	8	5	151	32	14
Midden-Ooststellingwerf	-	-	96	17	-
Midden-Opsterland	5	2	58	45	14
Om de Terpen	-	-	94	25	12
Skarsterlân e.o.	15	-	220	36	49
Smallingerland	-	-	90	31	34
Terschelling	-	-	11	-	-
Tsjonger en Ald Djip	-	-	345	76	-
Tusken Waed en Stêd	-	-	498	27	19
Tytsjerksteradiel-Súd	-	-	53	14	17
Utingeradeel	42	2	258	16	43
Vlieland	-	-	3	-	-
Zuidoosthoek	-	-	56	33	-
<i>Fryslân</i>	<i>150</i>	<i>16</i>	<i>5.247</i>	<i>725</i>	<i>382</i>

Tabel 1.6: Afschot exoten en verwilderde soorten 2023

WBE	Boerengans	Nijlgans	Verwilderde duif	Verwilderde kat
Aengwirden-Schoterland		17		21
Ameland		12		78
Beneden de Linde		2	2	
De Alde Slachte	0	11		22
De Dongeradielen	2	18		10
De Lauwers	2	48		10
De Lytse Súdwesthoeke	7	106		13
De Marne	0	43		0
De Marren	25	38		12
De Middelsee	11	23		1
De Veenpolders		24		10
Gaasterlân e.o.		54		20
It Bûtenfjild	7	35		2
Kuinder en Linde		17		25
Midden-Ooststellingwerf		4		
Midden-Opsterland	1	33		25
Om de Terpen		5		1
Schiermonnikoog		1		
Skarsterlân e.o.		121		36
Smallingerland		65		3
Terschelling		24		4
Tsjonger en Ald Djip		34		1
Tusken Waed en Stêd		27		2
Tytsjerksteradiel-Súd		15		16
Utingeradeel	52	115	2	12
Vlieland		27		1
Zuidoosthoek	1	20		3
<i>Fryslân</i>	<i>108</i>	<i>939</i>	<i>4</i>	<i>328</i>

Bijlage 2 Legselbeperking

Tabel 2.1: Behandelde eieren naar soort en juridische grondslag 2023

	Jacht	Ontheffing				Vrijstelling		Opdracht	Totaal
		GM	AM	GGM	PM	Land.	Prov.		
Boerengans	-	-	-	-	-	-	-	6	6
Grauwe gans	-	-	1.829	7.652	54	-	-	-	9.535
Nijlgans	-	-	-	-	-	-	-	138	138
	-	-	1.829	7.652	54	-	-	144	9.679

Tabel 2.2: Behandelde eieren naar soort, organisatie en gebied 2023

Organisatie	Gebied	Grauwe gans	Canadese gans	Boerengans	Nijlgans	Totaal
Natuur-monumenten	Hegewiersterfjild	520	-		20	540
	Skrins	250	-		10	260
	Skrok	560	-		36	596
SBB	Fluessen	326	-	-	-	326
	Haskerlân	390	-	-	10	400
	Lytse Marren	948	-	6	21	975
	Snitsermar	746	-	-	35	781
	Swin	464	-	-	-	464
	Terkaplesterpuollen	887	-	-	-	887
	Tsjûkemar	155	-	-	-	155
	Wikel-Sondel	58	-	-	-	58
	Wite en Swarte Brekken	1.559	-	-	6	1.565
	Terschelling	789	-	-	-	789
Individuele machtiging		1.883	-	-	-	1.883
Totaal		9.535	p.m.	6	138	9.697